

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Scandinavian Skies AS
Statsminister Michelsens veg 38
5230 Rådal
Norge

Saksbehandler: Finn Owen Meling
Telefon direkte: 4542787
Vår dato: 07.06.2017
Vår referanse: 17/00267-41

Deres dato: 16.02.2017
Deres referanse: Petter Dale

Scandinavian Skies AS - vedtak om dispensasjon fra kravet om konsesjon for landingsplass på sjø i Nordfjordeid og Eidfjord

Luftfartstilsynet viser til Scandinavian Skies AS (org 816 761 352) sin søknad 16.02.2017 om dispensasjon fra kravet om konsesjon for å drive landingsplass på sjø i Stryn, Ulvik, Nordfjordeid, Eidfjord og Ullensvang.

1. Nærmere om søknaden

Scandinavian Skies AS søkte 16.02.2017 om dispensasjon fra kravet om konsesjon for å drive og inneha enkelte landingsplasser for sjøfly i Stryn, Ulvik, Nordfjordeid, Eidfjord og Ullensvang for én driftssesong.

Det går fram av søknaden at Scandinavian Skies AS skal formidle erversrettet rundflygning og taxifygning, med planlagt oppstart i april/mai 2017. Selskapet som skal foreta flygningene (operatøren) vil benytte 2 til 3 flymaskiner av typen Cessna 206. Antall flybevegelser vil bli tilpasset etterspørselen, men være maksimalt 80 pr landingsplass pr uke. (En flybevegelse er i denne sammenhengen definert som enten en avgang eller en landing.)

Den nærmere lokasjonen til landingsplassene, samt forventede inn- og utflygingstraseer, fremkommer på kart som er lagt ved søknaden.

Søker ønsker at operatøren skal kunne fly i samsvar med reglene for VFR (Visual Flight Rules) fra soloppgang til solnedgang.

Det er inngått avtaler med grunneierne om bruk av landingsplass og marina.

2. Rettslig grunnlag

Kravet om at det må foreligge konsesjon for å anlegge, drive eller inneha en landingsplass fremkommer av luftfartsloven § 7-5 første ledd. Bestemmelsens andre ledd gir departementet anledning til å gi dispensasjon fra kravet om konsesjon, under hensyn til «*landingsplassens karakter, trafikkenes omfang eller varighet eller andre særlige forhold*».

Luftfartstilsynet / Civil Aviation Authority

T: +47 75 58 50 00
F: +47 75 58 50 05
E: postmottak@caa.no

Postadresse:
Postboks 243
8001 BODØ

Besøksadresse:
Sjøgata 45-47
8006 BODØ

Fakturaadresse:
fakturamottak@caa.no

Fakturamottak DFØ
Postboks 4104
2307 HAMAR

Vår dato
07.06.2017

Vår referanse
17/00267-41

Med hjemmel i luftfartsloven § 7-5 siste ledd, er det også gitt en forskrift 11.01.2007 om konsesjon for landingsplasser (BSL E 1-1), heretter omtalt som konsesjonsforskriften.

I konsesjonsforskriftens § 3 gjentas utgangspunktet som fremkommer i loven. Her fremgår det at den som vil anlegge, drive eller inneha landingsplass må ha konsesjon fra luftfartsmyndigheten (Luftfartstilsynet).

I henhold til § 19 i forskriften kan likevel «*Luftfartsmyndigheten (...) når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.*» Ordlyden i bestemmelsen knytter ikke nærmere vilkår til dispensasjonsadgangen.

Luftfartstilsynet finner at muligheten for å få dispensasjon fra kravet om konsesjon, sett hen til luftfartsloven § 7-5 andre ledd og konsesjonsforskriften § 19, skal vurderes ut fra at dispensasjon er *et klart unntak* fra hovedregelen om konsesjon. Dispensasjon bør bare gis dersom det foreligger spesielle grunner til det. Slike spesielle grunner kan være knyttet opp mot landingsplassens karakter, trafikkens omfang eller varighet eller andre særlige forhold.

3. Høringsrunden

Dispensasjonssøknaden ble sendt på høring med en forholdsvis kort høringsfrist. Dette var av hensyn til søkers behov for avklaring før sommersesongen inntreffer. Høringsinstansene ble likevel gitt anledning til å be om utsatt høringsfrist, noe flere gjorde.

På bakgrunn av høringsinnspillene, og innvilgede fristutsettelse for innspill, ble det enighet mellom Luftfartstilsynet og søker om at man i første omgang tok stilling til spørsmålet om dispensasjon ved landingsplassene i Stryn, Ullensvang og Ulvik. I Luftfartstilsynets vedtak 18.05.2017 ble det innvilget dispensasjon fra kravet om konsesjon på disse landingsplassene, på nærmere angitte vilkår.

I foreliggende vedtak vil det derfor kun bli tatt stilling til dispensasjonssøknadene for landingsplassene i Eidfjord og Nordfjordeid. Følgende høringsuttalelser er kommet i denne sammenheng:

Eidfjord kommune har fattet et vedtak om saken i formannskapet. Vedtaket har slik ordlyd:

*«Eidfjord kommune tilrår at dispensasjonen vert gjeve under fylgjande føresetnader:
Unngå flyging over bebygd område.
Prøveperiode i 2017.
Maksimalt 50 flyørslar pr. veke.
Det må takast spesielt hensyn når det er båtar både ved kai og for anker.»*

Eid kommune skriver i høringsuttalelse til Luftfartstilsynet at de finner det vanskelig å gi en konkret vurdering av dispensasjonssøknaden og eventuelle støyulemper på bakgrunn av den foreliggende søknaden. Kommunen ber derfor Luftfartstilsynet om å foreta en helhetsvurdering som fagmyndighet. Kommunen vil i alle tilfeller gjøre en egen vurdering av om tiltaket er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. En slik vurdering vil bli gjort etter søknad, dersom tillatelse til å starte opp, drive eller inneha landingsplass blir gitt av Luftfartstilsynet. Kommunen ber Luftfartstilsynet vurdere søknaden ut fra om omsøkt aktivitet vil være akseptabel sett hen til aktuelle arealplanbestemmelser, øvrig skipstrafikk og eventuell sea walk, støy, naturmangfold og spesielt laksebestand. Kommunen skriver at den er imot at innflyging skal

skje fra øst, over tettbebygde strøk. Kommunen viser også til lokale høringsinnspill som de har mottatt.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har inngitt kommentarer knyttet til landingsplassene i sitt fylke, det vil si Stryn og Nordfjordeid. Vedrørende støy, så skriver Fylkesmannen at det er viktig at dette blir vurdert, utredet og tilstrekkelig ivaretatt, selv om det bare er snakk om én sommersesong. Som et minimum bør det fastsettes eksakte tidspunkter for når man kan fly.

Fylkesmannen legger til grunn at Luftfartstilsynet tar hensyn til de forholdene Stryn og Eid kommune peker på i kommunenes behandling i formannskapet.

Fylkesmannen har også sjekket om den omsøkte flyaktiviteten i kommunene kan komme i konflikt med følsomme fuglearter, men har ikke tilgjengelige data som tilsier at det skal bli nevneverdig konflikt.

Fylkesmannen påpeker at det omsøkte tiltaket må avklares med hensyn til plan- og bygningsloven.

Kystverket har kommentert at de fem omsøkte landingsplassene for sjøfly alle kommer i berøring med hoved- eller biled. Flyoperasjoner må her tilpasses skips- og båttrafikken i disse farledene. I denne sammenheng vil Kystverket minne om sjøflyhavariet i Geiranger i 1998 der noen små hekkbølger fra et passert fartøy forårsaket at 4 mennesker omkom under landing på fjorden. Flyvning med sjøfly er gjerne tilknyttet anløp av cruiseskip. Sjøfly skal bare kunne lande eller ta av når dette kan foregå i sikker avstand fra oppankrede skip og medfølgende tendertrafikk. Avstandsbestemmelsene til oppankrede skip i gjeldende reguleringsplan for Ulvikpollen må også gjøres gjeldende for de øvrige landingsplassene som berører ankerplass. Nordfjordeid er nykommer i år som cruisedestinasjon og ankringsområdet her er derfor ennå ikke arealfestet i kart. I sjøkart er det imidlertid avmerket et ankersymbol like utenfor havnebassenget. I Stryn berøres ikke ankringsplass.

4. Luftfartstilsynets vurderinger

På grunnlag av søknaden finner Luftfartstilsynet at det som i hovedsak kan anses å være slike spesielle grunner som bør foreligge for å få dispensasjon fra konsesjonskravet, er det behovet søker har for å teste ut om det er kommersielt grunnlag for å formidle slik sjøflytrafikk som er planlagt. Luftfartstilsynet har forståelse for at det kan anses uforholdsmessig arbeidskrevende og kostbart å søke om ordinær konsesjon for et slikt begrenset antall flybevegelser som det er snakk om, og for en meget avgrenset periode. Dette argumentet forsterkes av at det er snakk om å fordele flygningene på flere landingsplasser. Det vil være lite heldig dersom søknadsprosessen omkring konsesjon skaper en høy terskel for å kunne finne ut om et næringstiltak er levedyktig og akseptabelt for omgivelsene.

På den annen side er det viktig at øvrige allmenne hensyn blir kartlagt og vurdert. Nettopp av den grunn er dispensasjonssøknaden sendt på høring til lokale myndigheter. Luftfartstilsynets utgangspunkt er at lokale myndigheters innspill bør tillegges stor vekt.

Luftfartstilsynet tar som utgangspunkt at motstridende hensyn og ulemper til en viss grad vil kunne avbøtes ved å utarbeide tilpassede vilkår for en eventuell konsesjon.

For landingsplassen i *Eidfjord* har kommunen truffet et vedtak i formannskapet. Kommunen har ikke overfor Luftfartstilsynet redegjort for begrunnelsen for vedtaket, men det er i vedtaket satt visse vilkår for at kommunen stiller seg positiv til dispensasjon. Støyhensyn synes her å være

Vår dato
07.06.2017

Vår referanse
17/00267-41

vektlagt, i det kommunen har satt en begrensning i antall flybevegelser og med hensyn til hvor det kan foretas flygninger.

Eid kommune har ikke tatt klart stilling til dispensasjonssøknaden, men har overlatt dette til Luftfartstilsynet, med oppfordring om å vurdere visse forhold særskilt. Når det gjelder de momenter kommunen påpeker særskilt, så er det Luftfartstilsynets vurdering at det erfaringsmessig er fullt mulig å forene landing på sjø med øvrig skips- og lystbåttrafikk. Sjøflypiloter er kvalifiserte, og skal kunne ta tilbørlig hensyn til omgivelsene. Vi merker oss likevel de oppfordringer som Kystverket kommer med.

Når det gjelder støy, så kan dette være et høyst reelt problem for lokalbefolkningen. Støyen vil imidlertid kunne avgrenses ved å sørge for at inn- og utflygning i minst mulig grad skjer over befolkede områder, og til tilpassede tider.

Det mest usikre momentet, fra Luftfartstilsynet sitt ståsted, er forholdet til naturmangfoldet, og da spesielt de anadrome fiskene i fjorden (laks, ørret). På oppfordring fra *Eid* kommune, har vi gjennomgått rapporten fra 2016 titulert «Konsekvensutredning for fisk og naturmangfold, med risikovurdering av forurenset sediment», skrevet av Rådgivende Biologer AS. Rapporten omhandler ikke sjøflyvirksomhet, og vurderinger om ulemper fra slik virksomhet må derfor knytte seg til analoge slutninger fra rapportens innhold. Ut fra det vi kan lese av rapporten, vil eventuelle ulemper fra sjøflyvirksomhet eventuelt måtte være støy som vil kunne påvirke oppholds- og vandringsmønsteret til smolt og voksen fisk. Luftfartstilsynet antar imidlertid at slike ulemper knyttet til støy fra sjøfly vil måtte antas å være meget begrensede. Perioden sjøflyene er nær eller på sjøoverflaten er kortvarig, og vil ikke skille seg meget vesentlig fra lystbåttrafikk. Etter det Luftfartstilsynet kan se, så er således ikke forholdet til naturmangfoldet et moment som i vesentlig grad taler imot å tillate sjøflyvirksomhet, i hvert fall for en slik kortvarig periode som det i denne saken vil være snakk om.

Selv om Luftfartstilsynet registrerer visse motforestillinger mot å tillate sjøflyvirksomhet i de lokale høringssvarene som er gitt, så er det vår vurdering at det samlet sett er grunn til å innvilge dispensasjon for landingsplassene i *Eidfjord* og *Eid* kommune for sesongen 2017. Luftfartstilsynet finner imidlertid grunn til å følge de anmodninger som høringsinstansene, og da spesielt kommunene, har gitt med hensyn til vilkår for dispensasjon. Luftfartstilsynet kan ikke se at tiltaket vil være i strid med lokale arealplaner. Vi understreker imidlertid at en dispensasjon fra kravet om konsesjon ikke overstyrer kommunens myndighet med hensyn til om tiltaket er i overensstemmelse med plan- og bygningsloven, eller vedtak fattet med hjemmel i denne.

Det er også en forutsetning for dispensasjon at det tas hensyn til de sikkerhetsaspekter som Kystverket viser til.

5. Vedtak

Med hjemmel i luftfartsloven § 7-5 andre ledd, og forskrift 11. januar 2007 nr. 40 om konsesjon for landingsplasser (BSL E 1-1) § 19, gis *Scandinavian Skies AS* dispensasjon fra kravet om konsesjon for å drive landingsplass på sjø i kommunene *Eidfjord* og *Nordfjordeid*. Dispensasjonen gjelder for øvrig med de forutsetninger som følger av vedlegg til dette vedtaket.

For behandlingen av søknaden om dispensasjon fra kravet om konsesjon skal det betales gebyr, kr 6.600,-, jf. forskrift 25. januar 2016 nr. 74 om gebyr til Luftfartstilsynet mv. (BSL A 1-2) § 47 fjerde ledd første punktum.

Gebyret vil bli fakturert.

Vår dato
07.06.2017

Vår referanse
17/00267-41

6. Klage

Dere kan klage på dette vedtaket til Samferdselsdepartementet. En klage må sendes til Luftfartstilsynet innen 3 uker fra dere mottok vedtaket. Dere kan lese mer om klageadgangen her: <http://www.signform.no/dss/?view=form&id=1004>. Dere kan også ta kontakt med Luftfartstilsynet for å få mer informasjon om klageadgangen.

Med vennlig hilsen

Nina B. Vindvik
juridisk direktør
Direktoratsavdelingen

Finn O. Meling
juridisk seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur.

Kopi til: Eidfjord kommune, Fylkesmannen i Hordaland, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Hordaland Fylkeskommune, Eid kommune

Vedlegg til vedtak om dispensasjon fra kravet om konsesjon for landingsplass på sjø for Nordfjordeid og Eidfjord

Vilkår for dispensasjonen:

1. Nordfjordeid
Flygning skal i minst mulig grad skje over tettbygde strøk øst for landingsplassen. Antall flybevegelser er begrenset til 80 pr uke. Med én flybevegelse menes enten en avgang eller en landing.
2. Eidfjord
Flygning skal unngås over bebygde områder. Antall flybevegelser er begrenset til 50 pr uke. Med én flybevegelse menes enten en avgang eller en landing.
3. Scandinavian Skies AS skal sørge for loggføring av alle avganger og landinger, og loggen skal fremvises til Luftfartstilsynet og berørte kommuner ved forespørsel.
4. Avgang og landing skal kun skje til og fra de områder som det er vist til på kart i dispensasjonssøknaden.
5. Dispensasjon er begrenset til året 2017.
6. Bruk av landingsplassene har prioritet bak cruiseskip som er oppankret ved oppankringsplass i fjorden, samt redningsbåter som er tilhørende disse skipene. Sjøflyene må vike for disse fartøyene, og bare lande dersom fartøyene ligger utenfor landingsstripen og i sikker avstand fra denne. Det skal tas tilbørlig hensyn til fortøyde båter.
7. Flygning til og fra landingsplassen kan skje mellom kl 0800 og kl 2200 på hverdager, og mellom kl 1000 og kl 2030 på helge- og helligdager.